TL 2913

I Situatie in Oost-Timor

Al jarenlang vindt er in New York onder auspiciën van de SG VN een dialoog plaats tussen Portugal en Indonesië over Oost-Timor, Indonesië annexeerde dit gebied in 1975 nadat Portugal het in een situatie van burgeroorlog had verlaten. Het ziet er niet naar uit dat dit overleg tot een spoedig resultaat zal leiden. Nederland stelt zich als behartiger van de Portugese belangen in Indonesië neutraal op. De mensenrechtensituatie was in 1989 slechter dan in voorgaande jaren ten gevolge van excessief van het Indonesische leger (± 50 doden) tussen april en augustus. Tevens vond er een drietal incidenten plaats (rond het bezoek van de Paus in oktober 1989, rondom het huis van de Bisschop van Dili, Mgr. Belo, in november en tijdens het bezoek van de Amerikaanse Ambassadeur, Monjo, in januari 1990). Hierbij werd een aantal studenten gearresteerd en vermoedelijk mishandeld, maar later weer vrijgelaten. De situatie blijft enigszins gespannen.

Als positieve ontwikkelingen kunnen worden aangemerkt de openstelling (begin 1989) van het eiland, resulterend in een toenemend aantal bezoekers ook uit het buitenland; de mutaties in de militaire sfeer (de militaire commandant alsook de Chef van de Veiligheidsdienst – beiden verantwoordelijk voor het excessief militair optreden – werden vervangen); alsook de verandering in de commandostructuur (Oost-Timor kwam onder bevel te staan van de territoriale commandant in Bali in plaats van onder direct bevel van de militaire autoriteiten in Jakarta). Het ICRC dat de afgelopen periode moeilijkheden ondervond, kon zijn activiteiten hervatten.

De sociaal-economische situatie kan worden omschreven als een mengeling van vooruitgang (vooral op het gebied van de infrastructuur en onderwijs) en achterstand (met name de economische situatie van de bevolking op het platteland). De Indonesische regering getroost zich inspanningen om de situatie te verbeteren. Ook de kerkelijke autoriteiten zijn zeer actief, in nauwe samenwerking met vooral religieuze NGO's. Een positief punt is ook dat er tussen de kerkelijke autoriteiten in Dili en die in Jakarta een goede relatie bestaat.

De Nederlandse Regering verleent aan de activiteiten van het ICRC en Unicef ten behoeve van Oost-Timor financiële steun.